

ZAJEDNO ČUVAMO OKOLIŠ

Strategija i priručnik osnovnih grafičkih standarda

Sadržaj

03	STRATEGIJA
09	OSNOVNI ELEMENTI
10	ZNAK
11	SLOGAN
12	POTPIS
13	ALETRNACIJE U SLOGANU I POTPISU
15	ODNOSI - ZNAK I SLOGAN
19	ODNOSI - ZNAK, SLOGAN I POTPIS
22	ZNAK - MINIMALNI ZAŠTITNI PROSTOR
23	ZNAK I SLOGAN - MINIMALNI ZAŠTITNI PROSTOR
25	ZNAK, SLOGAN I POTPIS - MINIMALNI ZAŠTITNI PROSTOR
27	ZNAK, SLOGAN I POTPIS - MINIMALNA DOZVOLJENA VELIČINA (POZITIV)
28	ZNAK, SLOGAN I POTPIS - MINIMALNA DOZVOLJENA VELIČINA (NEGATIV)
29	APLICIRANJE
30	POSEBNE APLIKACIJE (POZITIV)
31	POSEBNE APLIKACIJE (NEGATIV)
32	BOJE
33	TIPOGRAFIJA

Strategija
izobrazno-
informativnih
aktivnosti
za promociju
ključnih politika
Ministarstva
zaštite okoliša i
prirode

Srpanj 2014. godine

Uvod

ANALIZA SITUACIJE

Zaštita okoliša i prirode od presudne je važnosti za budući napredak. Kako bi čovječanstvo i u budućnosti dobro živjelo, potrebno je u sadašnjosti poduzeti odlučne mjere u zaštiti okoliša i prirode jer se samo na taj način ostavlja prostora za oporavak resursa o kojima ovisimo.

Ulaskom u Europsku uniju (u daljnjem tekstu: EU), Republika Hrvatska (u daljnjem tekstu: RH) je preuzela velik broj obveza koje su dio sveobuhvatnog europskog sustava zaštite okoliša i prirode. Naime, Zajednička europska politika zaštite okoliša postoji još od 1972. godine i tijekom godina, područja obuhvaćena zaštitom proširila su se na različite teme – od zaštite rijetkih vrsta, zaštite specifičnih lokacija, zaštite od buke do gospodarenja otpadom, ograničenja za onečišćenje zraka te različitih subvencija za korištenje proizvoda i materijala koji dugoročno smanjuju zagađenje prouzrokovano ljudskim čimbenikom. Njezini su glavni ciljevi unaprjeđenje prirodnog kapitala, promicanje gospodarstva koje se temelji na učinkovitom korištenju resursa i zaštita zdravlja ljudi. Dakle, za EU, zdrav okoliš je temelj dugoročnog prosperiteta i kvalitete življenja te osnova svakog budućeg gospodarskog razvoja, što je i definirano u Strategiji Europa 2020 koja je odgovor na dugoročne izazove koji se nalaze pred europskim zemljama, kao što su globalizacija, starenje stanovništva ili pritisak

na resurse. Upravo je potonje, odnosno generiranje održivog rasta s ekonomijom koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija, jedan je od tri temeljnih prioriteta vizije europskog kontinenta u narednom desetljeću. Ukratko, za EU, ekološka i gospodarska pitanja dopunjuju se kao dvije strane istog novčića jer takvom ekologizacijom gospodarstva smanjuju se ekološki troškovi tako što se učinkovitije iskorištavaju resursi, a novim ekološki prihvatljivim tehnologijama i tehnikama otvaraju se radna mjesta, potiče razvoj gospodarstva i jača konkurentnost europske industrije. Nužna potreba za razvojem i iskorištavanjem prirodnih resursa stavljena je tako u ravnotežu s obvezom da se budućim generacijama ostavi zdravo nasljeđe.

Europske politike konkretizirane su i u sad već sedmom po redu akcijskom programu za okoliš pod nazivom Živjeti dobro, u okviru mogućnosti našeg planeta (originalna engleska verzija: Living well, within the limits of our planet). Akcijski program donosi dugoročnu viziju koja definira željeno stanje u 2050. godini, ali i usmjerenje na devet konkretnih ciljeva i prioriteta:

- ▶ zaštita, očuvanje i povećanje prirodnog kapitala EU
- ▶ pretvaranje EU u resursno učinkovito, zeleno i konkurentno gospodarstvo s niskom razinom emisija CO2
- ▶ zaštita građana EU od pritisaka i opasnosti za njihovo zdravlje i blagostanje koji su povezani s okolišem
- ▶ povećanje koristi zakonodavstva EU u

- području okoliša boljom provedbom
- ▶ poboljšanje utemeljenosti politike EU u području okoliša na dokazima i znanju
- ▶ osiguranje ulaganja u politiku okoliša i klimatsku politiku te rješavanje popratnih troškova povezanih s okolišem
- ▶ povećanje uključenosti pitanja u vezi s okolišem i usklađenosti politika
- ▶ poboljšanje održivosti gradova na području EU
- ▶ povećanje djelotvornosti EU u rješavanju međunarodnih izazova povezanih s okolišem i klimom

Dakako, provođenje ovih prioriteta u djelo zahtijeva velika financijska sredstva. Upravo zbog toga, EU je u svojoj financijskoj perspektivi 2014.–2020. izdvojila značajne iznose za provedbu europske politike zaštite okoliša. Vrijedi napomenuti kako otprilike trećina ukupnih sredstava strukturnih fondova odlazi na infrastrukturne projekte zaštite okoliša, od čega Hrvatska ima unutar Operativnog programa zaštite okoliša (u daljnjem tekstu OPZO) na raspolaganju više od 330 milijuna eura raspodijeljenih na tri prioritetne osi – otpad (73,9 milijuna eura), voda (199,1 milijun eura), tehnička pomoć (8,1 milijun eura) – dok će se u nadolazećem Operativnom programu iz područja konkurentnosti i kohezije u sklopu financijske perspektive 2014.–2020. taj iznos dodatno povećati te će iznositi 8.397 milijardi eura za 8 prioritetnih osi, od kojih otprilike četvrtina otpada na prioritetnu os broj pet – Zaštita okoliša, prilagodba klimatskim promjenama i održivost resursa.

PРАВNA OSNOVA STRATEGIJE I
POLITIKE ZAŠTITE OKOLIŠA I
PRIRODE VLADE RH

Pravna osnova *Strategije izobrazno – informativnih aktivnosti za promociju ključnih politika iz djelokruga zaštite okoliša i prirode* (u nastavku: Strategije) proizlazi iz europskih i nacionalnih strateških dokumenata te nacionalnih programskih, zakonskih i podzakonskih akata i dokumenata Republike Hrvatske, odnosno Ministarstvo zaštite okoliša i prirode (u daljnjem tekstu MZOIP):

- ▶ Strategija Europske komisije Europa 2020
- ▶ Akcijski program Europskog parlamenta i Vijeća za okoliš Živjeti dobro, u okviru mogućnosti našeg planeta
- ▶ Deklaracija o zaštiti okoliša u Republici Hrvatskoj (NN 34/92)
- ▶ Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (NN 30/09)
- ▶ Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)
- ▶ Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.–2015
- ▶ Nacionalni plan djelovanja za okoliš (NN 46/02)
- ▶ Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13) i pripadajuće Uredbe i podzakonski akti
- ▶ Zakon o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14) i pripadajuće Uredbe i podzakonski akti
- ▶ Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i pripadajuće Uredbe i podzakonski akti
- ▶ Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13) i pripadajuće Uredbe i podzakonski akti
- ▶ Strategija i akcijski plan zaštite biološke

Strategija

i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NN I43/O8)			
Nacionalni strateški, programski, zakonski te podzakonski akti iskaz su politika Vlade RH na području zaštite okoliša i prirode, koje se formuliraju kroz MZOIP čiji su upravni i drugi poslovi određeni Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (NN I50/II, 22/I2), a odnose se na:			
<ul style="list-style-type: none"> ▶ opću politiku zaštite okoliša u ostvarivanju uvjeta za održivi razvitak; ▶ zaštitu zraka, tla, voda, mora, biljnog i životinjskog svijeta u ukupnosti uzajamnog djelovanja, osiguravanje praćenja stanja onečišćenja zraka, tla, voda i morskog okoliša te osiguravanje provedbe mjera radi sprječavanja onečišćavanja zraka, tla, voda i morskog okoliša, osiguravanje praćenja stanja te osiguravanje provedbe mjera radi sprječavanja svjetlosnog onečišćenja okoliša; ▶ prati stanje u vezi s uzrocima promjene klime i oštećenja ozonskog sloja, skrbi o provedbi mjera ublaženja i prilagodbe klimatskim promjenama te provodi mjere za smanjivanje tvari koje oštećuju ozonski sloj te provedbu mjera zaštite; ▶ izradu prijedloga mjera za unapređenje stanja u području zaštite okoliša, provedbu ciljeva zaštite okoliša utvrđenih strategijom zaštite okoliša i izradu izvješća o stanju okoliša u državi, predlaganje, promicanje i praćenje mjera za unapređivanje zaštite okoliša; ▶ provedbu procjene utjecaja na okoliš; osiguravanje provedbe katastra onečišćavanja;		<ul style="list-style-type: none"> ▶ sustavno praćenje stanja okoliša (monitoring); ▶ vođenje informacijskog sustava zaštite okoliša, utvrđivanje mjera, uvjeta i suglasnosti zaštite okoliša; skrb, usklađivanje i vođenje nadzora nad financiranjem programa zaštite okoliša; ▶ postupanje s otpadom; ▶ pripremu prijedloga standarda zaštite okoliša; ▶ ocjenjivanje uvjeta za rad pravnih i fizičkih osoba iz područja zaštite okoliša; ▶ ostvarivanje međunarodne suradnje u zaštiti okoliša; ▶ određuje strateške odrednice održivog razvitka po konceptu zelenog gospodarstva s ciljem poticanja stvaranja dodane vrijednosti u sektoru energetike, transporta i turizma; ▶ utvrđivanje politike djelovanja i obavljanje upravnoga nadzora i nadzora nad stručnim radom Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost; ▶ inspekcijske poslove zaštite okoliša; ▶ poticanje odgoja i obrazovanja te istraživanja u svezi sa zaštitom okoliša.	
Uz to, MZOIP obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na:			
<ul style="list-style-type: none"> ▶ istraživanje, proučavanje, praćenje, evidentiranje, dokumentiranje i promicanje prirodne baštine, središnju informacijsko-dokumentacijsku službu; ▶ utvrđivanje svojstva zaštićenih dijelova prirode te njihovo vrednovanje; ▶ vođenje središnjih upisnika zaštićenih dijelova prirode; ▶ propisivanje mjerila za utvrđivanje programa javnih potreba u području zaštite		<ul style="list-style-type: none"> ▶ prirode Republike Hrvatske; ▶ skrb, usklađivanje i vođenje nadzora nad financiranjem programa zaštite prirode; ▶ osnivanje i nadzor nad ustanovama za obavljanje poslova djelatnosti zaštite prirode; ▶ ocjenjivanje uvjeta za rad pravnih i fizičkih osoba na poslovima zaštite prirode; ▶ osiguravanje uvjeta za obrazovanje i usavršavanje stručnih djelatnika u djelatnostima zaštite prirode, provedbu nadzora prometa, uvoza, izvoza zaštićenih dijelova prirode; ▶ utvrđivanje uvjeta za korištenje i namjenu zaštićenih dijelova prirode, te upravljanje zaštićenim dijelovima prirode; ▶ utvrđivanje uvjeta zaštite prirode; inspekcijske poslove zaštite prirode.	
No, na općenitoj razini, prioritetne politike koje se formuliraju kroz njega mogu se grupirati u četiri veća tematska područja:			
I. GOSPODARENJE OTPADOM			
II. ZAŠTITA PRIRODE			
III. CIRKULARNO I ZELENO GOSPODARSTVO			
IV. ZAŠTITA ZRAKA I MJERE ZA UBLAŽAVANJE POSLJEDICA KLIMATSKIH PROMJENA			
Osim što se unutar svakog od navedenih tematskih područja razvijaju posebne politike, programi i projekti, različiti su i komunikacijski ciljevi od osobite važnosti za provedbu, kao i ciljeve javnosti kojima se obraćaju. Kako bi se povećala uspješ-		nost provedbe, potrebno je na temelju ove Strategije napraviti zasebne Akcijske planove provođenja izobrazno-informativnih aktivnosti, prilagođene specifičnom kontekstu.	
		Osnovni strateški okvir	
		PLAN IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI	
		Svijest o nužnosti zaštite okoliša i prirode tek treba u potpunosti zaživjeti u Republici Hrvatskoj. Kako bi tako nešto bilo ostvarivo nužno je provođenje niza izobrazno-informativnih aktivnosti. Uspješno komuniciranje s dionicima svrha je svake demokratski izabrane vlasti. Osim toga, usvajanjem nacionalnih propisa koji osiguravaju javnosti pristup informacijama te potpisivanjem međunarodne UNECE Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (tzv. Aarhuška konvencija), osigurani su zakonski preduvjeti koji bi osigurali razvoj <i>okolišne demokracije</i> . Komunikacija je instrument procesa odlučivanja kojim taj proces postaje demokratskim i otvorenim, jer omogućava zainteresiranoj javnosti razumijevanje Vladinih politika, kao i utjecanje na proces odlučivanja. Ako određene programe i projekte, kao izraze specifičnih politika, razumiju i prihvate ciljne javnosti kojima se obraćaju one postaju suodgovorne za uspjeh njihove provedbe. Na taj način povećat će se učinkovitost provođenja politika, a posredno i tijela jav-	
		ne vlasti. Također, jedna od temeljnih obveza Republike Hrvatske kao nove zemlje članice EU, a time i korisnice sredstava iz Strukturnih instrumenata EU, jest osigurati transparentnost sustava korištenja navedenih fondova kroz različite mjere informiranja i vidljivosti EU fondova, kao i uloge EU u predmetnoj pomoći.	
		Slijedom navedenog, MZOIP je inicirao izradu Strategije izobrazno-informativnih aktivnosti za promociju svojih ključnih politika (u daljnjem tekstu: Strategija) unutar ranije navedena četiri tematska područja. Na temelju ove Strategije obje-dinit će se krovna komunikacija <i>Zajedno čuvamo okoliš</i> koja će aktivirati sve dionike sustava zaštite okoliša i prirode u Hrvatskoj, odnosno institucija čije poslovanje nadzire MZOIP.	
		U nadležnosti MZOIP-a je nadzor nad poslovanjem:	
		<ul style="list-style-type: none"> ▶ AGENCIJE ZA ZAŠTITU OKOLIŠA (u daljnjem tekstu: AZO) ▶ DRŽAVNOG ZAVOD ZA ZAŠTITU PRIRODE (u daljnjem tekstu: DZZP) ▶ NACIONALNIH PARKOVA I PARKOVA PRIRODE ▶ FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST (u daljnjem tekstu: FZOEU) ▶ DRŽAVNOG HIDROMETEOROLOŠKOG ZAVODA (u daljnjem tekstu: DHMZ)	
		Provođenjem izobrazno-informativnih aktivnosti u konačnici će se među svim dionicima u provedbenom lancu povećati svijest o važnosti pravilnog gospodarenja	

Strategija

otpadom, zaštićenih prirodnih vrijednosti i područja, stvaranja gospodarske strukture na temeljima održivog razvoja te će se podići razina informiranosti o klimatskim promjenama koje se događaju oko nas te o važnosti rada na ublažavanju njihovih posljedica.

Tako će se brojne aktivnosti koje se provode i financiraju unutar sustava zaštite okoliša i prirode svesti pod isti krov, odnosno osnovni strateški okvir koji pruža ovaj dokument. Na taj način će se već postojeći resursi usmjeriti u ostvarivanje strateških ciljeva, a u konačnici će se poboljšati i međusobna koordinacija institucija sustava zaštite okoliša i prirode te ostalih dionika važnih za provedbu politika, kao što su druga javna tijela, predstavnici gospodarstva i nevladinog sektora.

Ciljevi, misija, vizija

OSNOVNI IZOBRAZNO-INFORMATIVNI CILJEVI STRATEGIJE

Na općenitoj razini, Strategija ima svoje osnovne izobrazno-informativne ciljeve. Oni se odnose na dokument u cjelini, dok svako tematsko područje ima svoje zasebne komunikacijske ciljeve.

Osnovni **CILJEVI** su:

- informiranje ciljanih javnosti o svim ključnim politikama, programima i projektima koje pokreću i/ili provode

- MZOIP te ostale institucije unutar sustava zaštite okoliša i prirode u Republici Hrvatskoj
- postizanje aktivne suradnje i angažmana svih dionika važnih za provedbu ključnih politika Vlade RH na području zaštite okoliša i prirode
- osiguravanje jasne prepoznatljivosti krovne komunikacije *Zajedno čuvamo okoliš* među dionicima sustava zaštite okoliša i prirode u Republici Hrvatskoj
- osigurati transparentnost sustava te načina korištenja sredstava iz Strukturnih instrumenata Europske unije
- pridobivanje podrške građana za politike kojima se želi stvoriti temelje za održivi razvoj Republike Hrvatske
- veća informiranost građana i jačanje svijesti o važnosti zaštite okoliša i prirode te nužnosti stvaranja resursno učinkovitog i zelenog gospodarstva

VIZIJA Strategije u skladu je s osnovnom vizijom MZOIP-a i glasi: *Vizija Strategije je zelena Hrvatska, s učinkovitim sustavom zaštite okoliša i razvijenim gospodarstvom utemeljenim na dugoročno održivim principima razvoja.*

MISIJA je također bazirana na strateškim dokumentima MZOIP-a i glasi: *Misija Strategije je informiranje i aktiviranje svih dionika nužnih za uspješnu provedbu ključnih politika zaštite okoliša i prirode.*

I. Gospodarenje otpadom

PLATFORMA, CILJEVI I AKTIVNOSTI

PLATFORMA

Kao što se i navodi u Strateškom planu Ministarstva zaštite okoliša i prirode za razdoblje od 2014. do 2016. godine, neodgovarajuće gospodarenje otpadom najveći je izazov i problem zaštite okoliša u Hrvatskoj te Ministarstvo ulaže najveće napore za njegovo djelotvorno rješavanje. Novi Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), u svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom, prenosi red prvenstva gospodarenja otpadom, i to prema sljedećem redoslijedu:

1. sprječavanje nastanka otpada
2. priprema za ponovnu uporabu i ponovna uporaba
3. materijalna oporaba – recikliranje
4. drugi postupci oporabe npr. energetska oporaba
5. zbrinjavanje otpada

Zakon također definira nadležnosti u gospodarenju otpadom te propisuje kako su jedinice lokalne (regionalne) samouprave dužne na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom. Među propisanim obvezama jedinica lokalne samouprave, među ostalim, je i provođenje izobrazno-informativne aktivnosti (članak 28., stavak 1, podstavak 6), koje moraju biti sadržane

i u Planu gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba. Uz to, jedinica lokalne samouprave je dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnju provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom, kako bi se građani kao krajnji korisnici informirali o važnosti te svim mogućnostima i obvezama unutar novog sustava. O provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti jedinice lokalne samouprave moraju izvijestiti u sklopu godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom.

Kako bi im se pomoglo pri postavljanju koncepta, na raspolaganje im se treba staviti materijale i alate koji proizlaze iz ove Strategije te komunikacije Zajedno čuvamo okoliš.

CILJEVI

- informirati krajnje korisnike, fizičke i pravne osobe o redu prvenstva postupanja s otpadom
- povećati svijest među relevantnim dionicima o vrijednosti otpada te o načinima njegove oporabe te ponovne upotrebe kao sirovine
- educirati krajnje korisnike o načinima izbjegavanja stvaranja otpada, odnosno smanjivanja količine njegovog nastanka
- posvetiti pažnju obrazovanju građana, bez obzira na njihove demografske karakteristike, s ciljem stjecanja potrebnih znanja, oblikovanja stavova i ponašanja te razvijanja spremnosti svakog pojedinca za osobno djelovanje u očuvanju okoliša

- prilagoditi edukaciju ciljanim javnostima
- povezivanje, suradnja s različitim društvenim dionicima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini – jedinice lokalne i regionalne samouprave, komunalna društva, stručna i zainteresirana javnost, različite poduzetničke organizacije i udruženja, organizacije civilnog društva, znanstveni sektor itd, a u svrhu što šire diseminacije informacija
- postići visoku razinu usklađenosti komunikacije koju će prema vlastitim građanima imati različite jedinice lokalne i regionalne samouprave u zemlji te njihovo uključivanje u komunikaciju Zajedno čuvamo okoliš

IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI

Okvirni primjeri izobrazno-informativne aktivnosti na tematskom području gospodarenje otpadom iskazani su i u aktualnom Zakonu o održivom gospodarenju otpadom te, među ostalim, mogu uključivati:

- javne tribine i radionice
- informativne publikacije o gospodarenju otpadom
- objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio
- uspostavu i ažurno održavanje mrežnih stranica koje sadržavaju relevantne informacije o gospodarenju otpadom na specifičnom području
- medijske kampanje
- elektronski newsletter
- stručne konferencije
- tematske konferencije za javnost i sl.

Strategija

Uz to, kako je u navedenu u Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.–2015, moguće je izraditi i provesti zasebne akcijske planove edukacije i promocije, odnosno izobrazno-informativne aktivnosti u koje bi potom bile uključene i ostale zainteresirane strane, kao što je nevladin sektor, gospodarstvo, javne tvrtke ili druga javna tijela.

RIZICI

- ▶ negativan stav javnosti
- ▶ negativan stav korisnika
- ▶ nedovoljna informiranost javnosti i korisnika
- ▶ nedovoljan interes medija za prezentiranje *dobrih učinaka*

KRIZNO UPRAVLJANJE

- ▶ koristiti svoje komunikacijske kanale za promptno i stručno informiranje javnosti i korisnika
- ▶ brzo i efikasno rješavati eventualne konflikte te pospješiti zajedničko razumijevanje i uvažavanje svih dionika

II. Zaštita prirode

PLATFORMA, CILJEVI I DIONICI

PLATFORMA

Prema aktualnom Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13), priroda je definirana kao sveukupna bioraznolikost, krajobrazna raznolikost i georaznolikost te je kao takva od posebnog interesa za Republiku Hrvat-

sku i uživa njezinu osobitu zaštitu, što je definirano i u članku 3. Ustava RH. Zaštićena i očuvana priroda potencijal je za daljnji razvoj Republike Hrvatske, kao i njenu afirmaciju u europskom okruženju kao zemlje s razvijenom svijesti o značaju očuvanja prirodnog bogatstva koje pametnim, promišljenim i održivim korištenjem osigurava višestruke razvojne pravce. Kao što je i navedeno u Strateškom planu Ministarstva zaštite okoliša i prirode za razdoblje 2014.-2016., opći cilj politika u ovom tematskom području je očuvanje postojeće bio i geo raznolikosti, povratak dijela izgubljenih staništa gdje god je to moguće i opravdano te razvitak prikladnog sustava za njihovo vrednovanje i očuvanje. Kako bi se ciljevi ove politike mogli ostvariti nužno je podizanje svijesti o potrebi očuvanja prirode te stvaranje konsenzusa o značaju prirodnih vrijednosti među svim oblicima javnog, gospodarskog i društvenog djelovanja.

Stvaranje konsenzusa u je skladu s politikom zaštite okoliša EU, a ostvarivat će se kroz komunikaciju s ključnim dionicima sustava zaštite prirode, koji bi pak potom trebali prenositi ključne komunikacijske poruke krajnjim korisnicima. Platforma za stvaranje ovog konsenzusa je provođenje niza izobrazno-informativnih aktivnosti putem komunikacije Zajedno čuvamo prirodu te razradom komunikacije i realizacijom ideje Parkovi Hrvatske.

Provedba svih aktivnosti trebala bi rezultirati podizanjem svijesti o lokalnim i regionalnim prirodnim vrijednostima i o njihovoj važnosti za društveni i gospodarski razvoj, podizanjem razine znanja

svih ciljnih javnosti i društva općenito o području zaštite prirode te kreiranjem prepoznatljivosti pratećeg vizualnog identiteta u stručnoj i lokalnoj zajednici.

CILJEVI

- ▶ inicirati uključivanje dionika u širenje svijesti o važnosti zaštite prirode kroz priključivanje komunikaciji Zajedno čuvamo okoliš i eventualno podgrupiranje na Zajedno čuvamo prirodu
- ▶ informirati dionike o komunikaciji Zajedno čuvamo okoliš i/ili Zajedno čuvamo prirodu
- ▶ animirati dionike da se aktivno uključe u komunikaciji Zajedno čuvamo okoliš i/ili Zajedno čuvamo prirodu te tako stvoriti platformu za kasnije uključivanje ostalih zainteresiranih javnosti
- ▶ kreirati u suradnji s dionicima komunikaciju koja će izazvati prepoznatljivost kampanje Zajedno čuvamo okoliš i/ili Zajedno čuvamo prirodu te pozitivne asocijacije na vizualni identitet Zajedno čuvamo okoliš i/ili Zajedno čuvamo prirodu među drugim dionicima i u javnosti
- ▶ provedbom izobrazno-informativnih aktivnosti u suradnji s dionicima postići višu razinu usklađenosti politika na području zaštite okoliša i prirode među dionicima te bolju integraciju ove teme u druga područja društva kao što su mediji i lokalna zajednica
- ▶ zasebnim Akcijskim planovima uskladiti komunikacijske aktivnosti ekološke mreže Natura 2000 te zaštićenih područja
- ▶ razvoj posebnih Akcijskih planova kojima bi se poticao nevladin sektor u aktivnostima promidžbe prirode te

sustavno i dosljedno informirala javnost postojećem institucionalnom okviru, pravima i dužnostima građana, kao i mogućnostima sudjelovanja javnosti u procesima i postupcima odlučivanja vezanim uz problematiku zaštite i očuvanja biološke i geološke raznolikosti

- ▶ inicirati prema dionicima unutar sustava zaštite prirode komunikaciju u skladu s idejom Hrvatska – nacionalni park Europe
- ▶ na nacionalnoj i internacionalnoj razini provesti komunikacijski projekt Parkovi Hrvatske

IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI

Prema temeljnim dokumentima zaštite prirode, još uvijek važećoj Strategiji i akcijskom planu zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NN 143/08) te Strategiji i akcijskom planu zaštite prirode Republike Hrvatske (tekst u pripremi), potrebno je provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti te obavješćivanja. Okvirni primjeri aktivnosti su:

- ▶ javno informiranje u obrazovanju, obavješćivanju i sudjelovanju javnosti na temu zaštite bio i geo raznolikosti
- ▶ kontinuirana komunikacija s medijima i uspostava trajnijih partnerstava, a sve u svrhu veće zastupljenosti tema iz područja zaštite biološke raznolikosti
- ▶ uspostaviti modele godišnjih radionica za predstavnike medija i sl.

Uz to, kako je navedenom u Strateškom planu Ministarstva zaštite okoliša i pri-

rode za razdoblje 2014—2016., potrebno je i kontinuirano održavanje tematskih seminara, stručnih skupova i radionica za dionike iz ovog tematskog područja.

III. Cirkularna i zelena ekonomija

PLATFORMA, CILJEVI I AKTIVNOSTI

PLATFORMA KAMPANJE

Građani zemalja članica EU, u usporedbi sa svjetskim standardima, imaju dobru kvalitetu života te jednostavan pristup širokom rasponu proizvoda i potrošačkih dobara. Takva se situacija na europskom kontinentu uzima zdravo za gotovo te se zanemaruje činjenica da prirodne resurse iskorištavamo brže no što se oni mogu obnoviti. Ukoliko globalno gospodarstvo nastavi rasti trenutnom brzinom, do 2050. koristit ćemo pet puta više prirodnih resursa nego sad. Stoga je jedan od najvećih prioriteta EU tzv. ozelenjavanje politike, odnosno usklađivanje makroekonomskih instrumenata s okolišnim ciljevima kako bi se osigurala održivost ograničenih prirodnih resursa. Tako će prema strategiji Europa 2020, na kontinentu u idućem desetljeću biti 190 milijuna tona manje iskorištenih i uvezenih sirovina, 220 milijuna tona manje proizvedenog otpada te 350 milijuna tona više recikliranog materijala. Upravo je učinkovitost resursa ključna komponenta Europe 2020, strategije EU za inteligentno, održivo i inkluzivno gospodarstvo. U skladu s tom strategijom na razini EU pokre-

nute su brojne inicijative koje pridonose ovom cilju, a obuhvaćaju široka područja prijevoza i energetike te povećanja svijesti o potrebi učinkovitijeg korištenja oskudnih resursa i održivije potrošnje. Na tom tragu je i novi europski Akcijski program za okoliš Živjeti dobro, u okviru mogućnosti našeg planeta koji cilja stvaranju zelenog, inkluzivnog gospodarstva koju bi trebalo ostvariti do sredine ovog stoljeća. Takva održiva budućnost trebala bi se temeljiti na inovativnom, cirkularnom gospodarstvu u kojem se ništa ne troši uzalud i u kojem se prirodnim resursima upravlja na načine kojima se poboljšava otpornost društva.

Cirkularna ekonomija predstavlja novi gospodarski model u kojem koncept zelene ekonomije evoluirao od linearnog, usmjerenog na jeftiniju proizvodnju i konzumaciju te posljedičnim korištenjem, odbacivanjem i zamjenom dobara, prema kružnom koji podrazumijeva potpuno promjenu percepcije resursa. Ona se odnosi na industrijsko gospodarstvo koje je svjesno obnovljivo, nastoji iskorištavati obnovljive izvore energije, smanjuje i nastoji eliminirati upotrebu kemikalija te stvaranje otpada. Otpad koji nastaje se nakon upotrebe ne odlaže, nego ponovno koristi ili reciklira kao sekundarna sirovina za proizvodnju novih proizvoda. Tako otpad jedne industrije postaje sirovina druge, čime se osigurava učinkovito korištenje energije.

Cirkularna ekonomija temelji se na nekoliko principa:

- ▶ dizajn otpada: otpad ne postoji - ako su materijali od kojih se sastoji određeni

- proizvod namijenjeni za razgradnju, odnosno ponovnu upotrebu
- ▶ izgradnja otpornosti uz raznolikost: raznolikost i prilagodljivost odlike su koje trebaju promovirati
- ▶ promicanje iskorištavanja obnovljivih izvora energije: svi bi sustavi trebali težiti upotrebi obnovljivih izvora energije
- ▶ razumijevanje sustava: razumjeti utjecaj dijelova jednih na druge unutar zadanih cjelina te utjecaj cjelina na pojedine dijelove, sve u kontekstu okoliša i društva
- ▶ razumijevanje slojeva: kod biorazgradivih materijala vrijednost je u načinu na koji se njihovi dijelovi mogu razgraditi, odnosno ponovno upotrijebiti

Napori kojima je cilj ekološka svijest na jedinstvenom tržištu obuhvaćaju usvajanje metoda na razini cijele Europske unije za mjerenje ekološke uspješnosti proizvoda te tvrtki i ustanova radi stvaranja povjerenja između proizvođača i potrošača. Slijedom toga, Vlada RH je kroz MZOIP pokrenula niz politika unutar ovog tematskog područja kako bi svi dionici unutar hrvatskog sustava zaštite okoliša i prirode ubrzali svoje aktivnosti te uspješno ispunjavali zadane nacionalne i europske strateške ciljeve.

CILJEVI

- ▶ informirati sve dionike sustava zaštite okoliša i prirode u Republici Hrvatskoj o osnovnim principima cirkularne i zelene ekonomije
- ▶ stvoriti pozitivnu percepciju o cirkularnoj ekonomiji kao važnom faktoru

- održivog razvoja i budućnosti gospodarstva te podizanje svijesti o činjenici da organizacije koje ulažu u održivost u konačnici financijski bolje posluju
- ▶ razviti naklonjenost krajnjih korisnika prema proizvodima koji su proizvedeni u skladu s principima cirkularne ekonomije
- ▶ animirati dionike da se aktivno uključe u razvoj cirkularne i zelene ekonomije
- ▶ provedbom izobrazno-informativnih aktivnosti u suradnji s dionicima postići višu razinu usklađenosti komunikacije dionika prema njihovim javnostima o cirkularnoj ekonomiji te bolju integraciju ove teme u druga područja društva kao što su lokalna zajednica i mediji

IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI

Kako bi se informativno-izobrazne aktivnosti na ovom području mogle implementirati, potrebno ih je unijeti u strateške planove razvoja zelene i cirkularne ekonomije, a potom i razviti zasebne Akcijske komunikacijske planove kako bi se krajnji korisnici mogli informirati o načinu provođenja politika.

Okvirni primjeri aktivnosti trebale bi biti:

- ▶ informativne kampanje prema ciljanim korisnicima sredstava kojim se podupiru proizvodi ili načini proizvodnje koji učinkovito iskorištavaju resurse
- ▶ kontinuirano održavanje tematskih seminara, stručnih skupova i radionica za dionike iz ovog tematskog područja
- ▶ uspostava i ažurno održavanje mrežnih

stranica koje sadržavaju relevantne informacije o razvoju zelene i cirkularne ekonomije i sl.

IV. Zaštita zraka i mjere za ublažavanje posljedica klimatskih promjena

PLATFORMA, CILJEVI I AKTIVNOSTI

PLATFORMA

Zbog sve značajnijih posljedica promjene kakvoće zraka, na globalnoj razini pokrenut je niz akcija kojima se kroz organizaciju Ujedinjenih naroda, međudržavne sporazume, Konvencije ili Protokole nastoji zaustaviti trend onečišćenja zraka, staviti pod nadzor ispuštanje u zrak štetnih tvari i zagađivača, a istovremeno zadržati razinu održivog razvoja, bez ugrožavanja gospodarskih ili društvenih interesa. I u Republici Hrvatskoj, u kojoj se mjerenje kakvoće zraka obavlja još od sredine šezdesetih godina prošlog stoljeća, vidljivo je kako se kakvoća zraka promijenila. Ova pitanja pravno regulira Zakon o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14) čije se odredbe temelje na načelima definiranim u Zakonu o zaštiti okoliša, odnosno zahtjevima međunarodnog prava te pravne stečevine Europske unije.

Zakonom su, među ostalim, određene

nadležnosti i odgovornosti za zaštitu zraka i ozonskog sloja, ublažavanje posljedica klimatskih promjena i prilagodbu klimatskim promjenama, planski dokumenti, praćenje i procjenjivanje kvalitete zraka, mjere za sprječavanje i smanjivanje onečišćavanja zraka, izvještavanje o kvaliteti zraka i razmjeni podataka, djelatnost praćenja kvalitete zraka i emisija u zrak, tvari koje oštećuju ozonski sloj i fluorirani staklenički plinovi, praćenje emisija stakleničkih plinova i mjere za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama, informacijski sustav zaštite zraka, financiranje zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama te upravnog i inspekcijskog nadzora. Slijedom zakonskih obveza, MZOIP je pripremio Plan zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2013.–2017. (NN 139/13) čija je svrha definiranje i razrada ciljeva i mjera po sektorima utjecaja s prioritetima, rokovima i nositeljima provedbe mjera, s glavnim ciljem zaštite i trajnog poboljšanja kvalitete zraka na području Republike Hrvatske. Uspješnost spomenutih mjera, kao i cjelokupne politike zaštite okoliša, značajno će ovisiti o aktivaciji svih dionika unutar sustava zaštite okoliša i prirode koji su nužni za njihovu provedbu.

CILJEVI

- ▶ podignuti svijest među dionicima sustava zaštite okoliša i prirode o nužnosti zaštite zraka, ublažavanja klimatskih promjena te prilagodbe klimatskim promjenama

Strategija

- educirati dionike sustava zaštite okoliša i prirode o mjerama zaštite zraka, ublažavanja klimatskih promjena te prilagodbe klimatskim promjenama
- informirati krajnje korisnike o rezultatima trajnog praćenja kvaliteta zraka, odnosno o razinama onečišćenosti i ocjeni kvalitete zraka s mjernih postaja lokalne mreže za praćenje kvalitete zraka u Republici Hrvatskoj, u skladu s odredbama Pravilnika o praćenju kvalitete zraka (NN br. 3/13)
- razviti naklonost krajnjih korisnika prema mjerama koje proizlaze iz politika zaštite zraka, ublažavanja klimatskih promjena te prilagodbe klimatskim promjenama
- razviti naklonjenost krajnjih korisnika prema proizvodima koji su proizvedeni poštujući standarde zaštite zraka i ublažavanja klimatskih promjena

IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI

Izobrazno-informativne aktivnosti trebale bi se razvijati u skladu s provedbom mjera Plana zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2013.–2017., odnosno na način propisan Pravilnikom o praćenju kvalitete zraka (NN br. 3/13). Uz to, preporuka je ove Strategije da prilikom provođenja specifičnih mjera kojima se komunicira prema krajnjim korisnicima, koji nisu nužno izravno povezani sa sustavom zaštite okoliša i prirode, izrade zasebni Akcijski komunikacijski planovi s jasno definiranim aktivnostima prema svakoj ciljnoj skupini.

Neke od aktivnosti koje takav plan može sadržavati su:

- informativne kampanje u obrazovanju, obavješćivanju i sudjelovanju javnosti na temu zaštite okoliša i ublažavanju klimatskih promjena
- medijska promocija mjera kojima se krajnjim korisnike potiče na kupovinu ili proizvodnju proizvoda koji doprinose zaštiti zraka i/ili ublažavanju posljedica klimatskih promjena
- kontinuirana komunikacija s medijima i uspostava trajnijih partnerstava, a sve u svrhu veće zastupljenosti tema iz područja zaštite zraka, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe na klimatske promjene i sl.

ZAKLJUČNO

Od izuzetnog je dugoročnog značenja da se u duhu očuvanja okoliša i održivog razvoja, pod motom – *Zajedno čuvamo okoliš* – unaprijede planovi i programi svih razina odgoja i obrazovanja za okoliš te informiranja javnosti.

Republika Hrvatska priznaje pravo pojedincu da zna i da ima pristup najnovijim informacijama o stanju prirodnog okoliša i prirodnih resursa, pravo da bude konzultiran i da sudjeluje u odlučivanju o aktivnostima koje će imati značajan utjecaj na okoliš te pravo na zakonska sredstva za one čije je zdravlje ili okoliš bio ili može biti ozbiljno ugrožen.

Osnovni elementi

Ključno je da znak, slogan, potpis, njihovi međusobni odnosi, tipografija, sustav boja i sekundarni elementi budu točno aplicirani kako bi osnovne vrijednosti brenda bile vizualno ispravno prenesene.

U ovom priručniku definirana su sva pravila apliciranja.

znak

slogan

**Zajedno
čuvamo okoliš**

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

potpis

Znak

Znak je izveden je kao kombinacija geometrijskog oblika srca i standardnih znakova reciklaže.

Ni u kojem slučaju ne smije se mijenjati niti mu se smiju dodavati/oduzimati elementi.

Potrebno ga je reproducirati s valjanog radnog dokumenta kako bi se osigurala konzistentnost.

Znak je moguće upotrebljavati samostalno, ako za to postoji potreba.

Odabirom boje u znaku sugerira se osnovna ideja projekta - očuvanje okoliša.

Definicije boja nalaze se na str. 32.

Slogan projekta izveden je u standardnom pismu Gotham Black.

U određenom odnosu zajedno sa znakom slogan tvori cjelinu i bez znaka ga nije dozvoljeno koristiti.

**Zajedno
čuvamo
okoliš**

Gotham Black
50/52 pt
Tracking -10

Potpis

Potpis ispod slogana izveden je u standardnom pismu Gotham Book.

U pojedinim slučajevima ispred potpisa upisuje se naziv projekta. Naziv se upisuje pismom Gotham Black.

U određenom odnosu zajedno sa znakom i sloganom potpis tvori cjelinu i bez znaka i slogana nije ga dozvoljeno koristiti.

Gotham Black
15/18 pt
Tracking -10

Projekt obnove javnih zgrada

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Gotham Book
15/18 pt
Tracking -10

Alternacije u sloganu i potpisu [1/2]

Obzirom na specifičnost projekta i širinu primjene moguće su alternacije u sloganu i potpisu.

Prema potrebi, prilagođavaju se pojedinom nositelju projekta, lokaciji ili potprojektu.

A)

**Zajedno
čuvamo okoliš**

Sufinancirano sredstvima Fonda za zaštitu
okoliša i energetske učinkovitost

B)

**Zajedno
čuvamo okoliš**

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

C)

**Zajedno
čuvamo okoliš**

Projekt obnove javnih zgrada
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

**Zajedno
čuvamo okoliš**

Naziv projekta
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Nositelj projekta

Alternacije u sloganu i potpisu [2/2]

Obzirom na specifičnost projekta i širinu primjene moguće su alternacije u sloganu i potpisu.

Prema potrebi prilagođavaju se pojedinom nositelju projekta, lokaciji ili potprojektu.

Odnosi - znak i slogan (položeni V.1)

Jedan od najvažnijih zakona vizualnog identiteta dosljednost je apliciranja njegovih elemenata.

To se najviše odnosi na osnovne elemente - znak i slogan u smislu vizualne komunikacije.

Stoga je njihove međusobne odnose nužno definirati.

Odnos znaka i slogana definiran je modulom "X". Modul "X" definiran je visinom slova "Z" uzetog iz slogana.

Znak i slogan međusobno su centrirani u odnosu na horizontalnu os.

Odnosi - znak i slogan (položeni V.2)

Jedan od najvažnijih zakona vizualnog identiteta dosljednost je apliciranja njegovih elemenata.

To se najviše odnosi na osnovne elemente - znak i slogan u smislu vizualne komunikacije.

Stoga je njihove međusobne odnose nužno definirati.

Odnos znaka i slogana definiran je modulom "X". Modul "X" definiran je visinom slova "Z" uzetog iz slogana.

Znak i slogan međusobno su centrirani u odnosu na horizontalnu os.

Odnosi - znak i slogan (položeni V.3)

Jedan od najvažnijih zakona vizualnog identiteta dosljednost je apliciranja njegovih elemenata.

To se najviše odnosi na osnovne elemente - znak i slogan u smislu vizualne komunikacije.

Stoga je njihove međusobne odnose nužno definirati.

Odnos znaka i slogana definiran je modulom "X". Modul "X" definiran je visinom slova "Z" uzetog iz slogana.

Znak i slogan međusobno su centrirani u odnosu na horizontalnu os.

Odnosi - znak i slogan (uspravni)

Jedan od najvažnijih zakona vizualnog identiteta dosljednost je apliciranja njegovih elemenata.

To se najviše odnosi na osnovne elemente - znak i slogan u smislu vizualne komunikacije.

Stoga je njihove međusobne odnose nužno definirati.

Odnos znaka i slogana definiran je modulom "X". Modul "X" definiran je visinom slova "Z" uzetog iz slogana.

Znak i slogan međusobno su poravnati u lijevo u odnosu na vertikalnu os.

Odnosi - znak, slogan i potpis (položeni V.1)

Jedan od najvažnijih zakona vizualnog identiteta dosljednost je apliciranja njegovih elemenata.

To se najviše odnosi na osnovne elemente - znak, slogan i potpis u smislu vizualne komunikacije.

Stoga je njihove međusobne odnose nužno definirati.

Odnos znaka, slogana i potpisa definiran je modulom "X". Modul "X" definiran je visinom slova "Z" uzetog iz slogana.

Slogan i potpis poravnati su u lijevo u odnosu na vertikalnu os i čine cjelinu koja je sa znakom međusobno centrirana u odnosu na horizontalnu os.

Odnosi - znak, slogan i potpis (položeni V.2)

Jedan od najvažnijih zakona vizualnog identiteta dosljednost je apliciranja njegovih elemenata.

To se najviše odnosi na osnovne elemente - znak, slogan i potpis u smislu vizualne komunikacije.

Stoga je njihove međusobne odnose nužno definirati.

Odnos znaka, slogana i potpisa definiran je modulom "X". Modul "X" definiran je visinom slova "Z" uzetog iz slogana.

Slogan i potpis poravnati su ulijevo u odnosu na vertikalnu os i čine cjelinu koja je sa znakom međusobno centrirana u odnosu na horizontalnu os.

Odnosi - znak, slogan i potpis (uspravni)

Jedan od najvažnijih zakona vizualnog identiteta dosljednost je apliciranja njegovih elemenata.

To se najviše odnosi na osnovne elemente - znak, slogan i potpis u smislu vizualne komunikacije.

Stoga je njihove međusobne odnose nužno definirati.

Odnos znaka, slogana i potpisa definiran je modulom "X". Modul "X" definiran je visinom slova "Z" uzetog iz slogana.

Slogan i potpis poravnati su ulijevo u odnosu na vertikalnu os i čine cjelinu koja je sa znakom međusobno centrirana u odnosu na horizontalnu os.

Znak, slogan i potpis međusobno su poravnati ulijevo u odnosu na vertikalnu os.

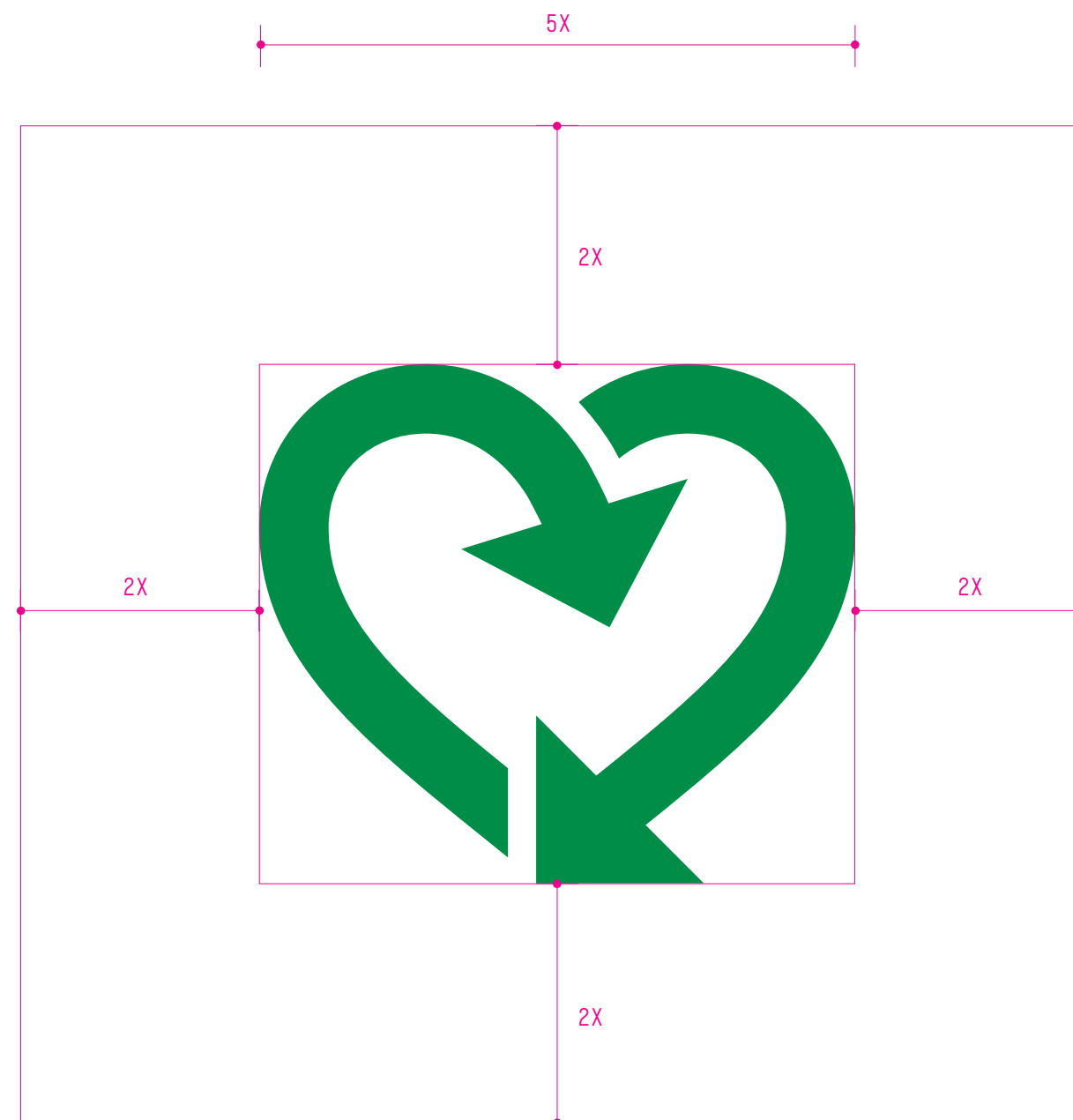
Znak - minimalni zaštitni prostor

Minimalni zaštitni prostor znaka je prostor oko znaka u kojem se ne smiju nalaziti drugi grafički elementi kako se ne bi narušio integritet samog znaka.

Minimalni zaštitni prostor određen je modulom "X".

Minimalni zaštitni prostor mijenja se proporcionalno sa dimenzijom samog znaka.

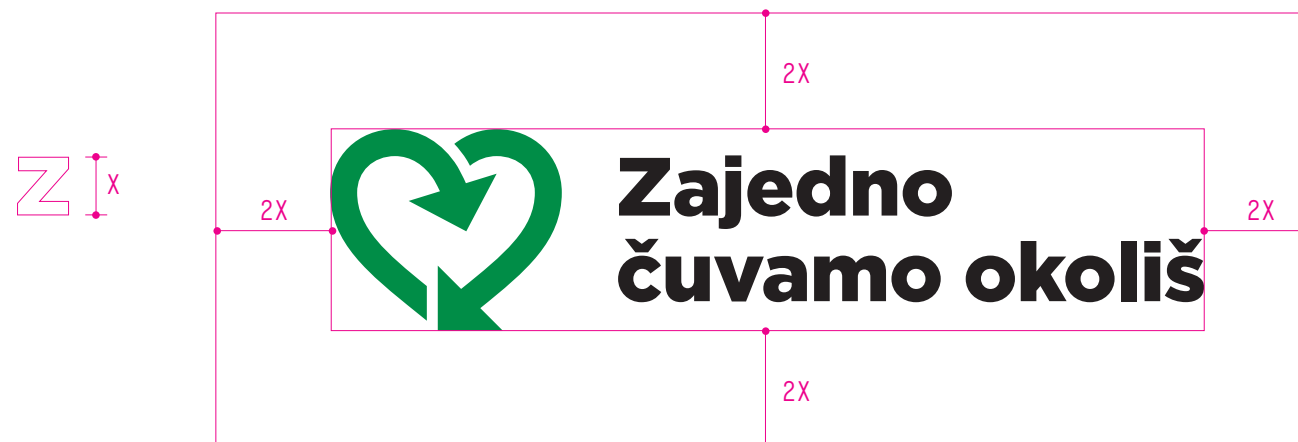

Znak i slogan - minimalni zaštitni prostor

Minimalni zaštitni prostor znaka i slogana je prostor oko znaka i slogana u kojem se ne smiju nalaziti drugi grafički elementi kako se ne bi narušio integritet samog znaka.

Minimalni zaštitni prostor određen je modulom "X". Modul "X" definiran je visinom slova "Z" uzetog iz slogana.

Minimalni zaštitni prostor mjenja se proporcionalno sa dimenzijom samog znaka.

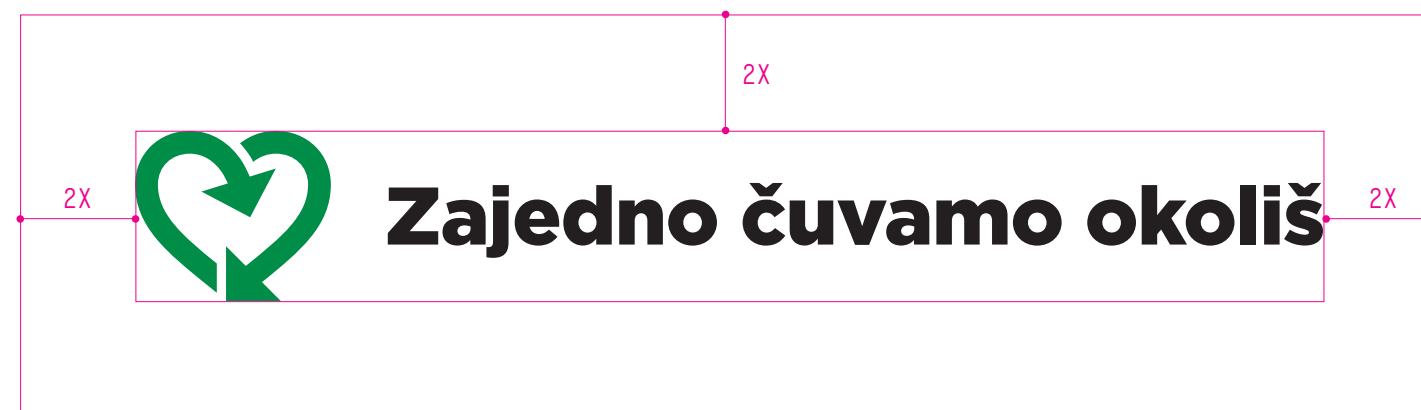
Znak i slogan - minimalni zaštitni prostor

Minimalni zaštitni prostor znaka i slogana je prostor oko znaka i slogana u kojem se ne smiju nalaziti drugi grafički elementi kako se ne bi narušio integritet samog znaka.

Minimalni zaštitni prostor određen je modulom "X". Modul "X" definiran je visinom slova "Z" uzetog iz slogana.

Minimalni zaštitni prostor mjenja se proporcionalno sa dimenzijom samog znaka.

Z X

Z X

Znak, slogan i potpis - minimalni zaštitni prostor

Minimalni zaštitni prostor znaka, slogana i potpisa je prostor oko znaka, slogana i potpisa u kojem se ne smiju nalaziti drugi grafički elementi kako se ne bi narušio integritet samog znaka.

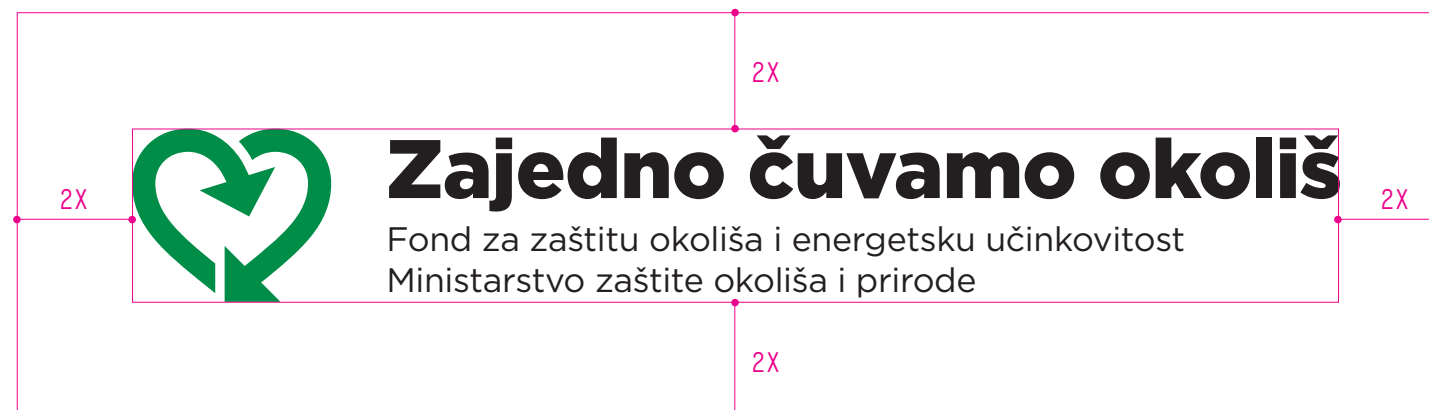
Minimalni zaštitni prostor određen je modulom "X". Modul "X" definiran je visinom slova "Z" uzetog iz slogana.

Minimalni zaštitni prostor mijenja se proporcionalno sa dimenzijom samog znaka.

Z X

Z X

Znak, slogan i potpis - minimalni zaštitni prostor

Minimalni zaštitni prostor znaka, slogana i potpisa je prostor oko znaka, slogana i potpisa u kojem se ne smiju nalaziti drugi grafički elementi kako se ne bi narušio integritet samog znaka.

Minimalni zaštitni prostor određen je modulom "X". Modul "X" definiran je visinom slova "Z" uzetog iz slogana.

Minimalni zaštitni prostor mijenja se proporcionalno sa dimenzijom samog znaka.

Znak, slogan i potpis - minimalna dozvoljena veličina

Najmanja dozvoljena veličina apliciranja znaka je 6 mm po visini.

Najmanja dozvoljena veličina apliciranja znaka i slogana je 6 mm po visini (položene varijante), odnosno 14,5 mm (uspravna varijanta).

Najmanja dozvoljena veličina apliciranja znaka, slogana i potpisa definirana je minimalnom veličinom teksta u potpisu (4 pt)

Apliciranje ispod ovih veličina nije dozvoljeno jer se gube detalji i prepoznatljivost.

Znak, slogan i potpis - minimalna dozvoljena veličina [negativ]

Najmanja dozvoljena veličina apliciranja znaka je 6 mm po visini.

Najmanja dozvoljena veličina apliciranja znaka i slogana je 6 mm po visini (položene varijante), odnosno 14,5 mm (uspravna varijanta).

Najmanja dozvoljena veličina apliciranja znaka, slogana i potpisa definirana je minimalnom veličinom teksta u potpisu (6 pt)

Apliciranje ispod ovih veličina nije dozvoljeno jer se gube detalji i prepoznatljivost.

Apliciranje

Znak slogan i potpis apliciraju se u boji na bijelu pozadinu svugdje gdje je to moguće.

Po potrebi znak slogan i potpis dozvoljeno je aplicirati i na bilo koju pozadinu čiji zbroj CMYK vrijednosti nije veći od 30, odnosno zbroj RGB vrijednosti nije manji od 650. Time se osigurava potrebna vidljivost znaka, a da se apliciranje ne ograničava na bijelu pozadinu.

Ne preporuča se apliciranje znaka na fotografiju.

C0/M0/Y0/K30

C10/M10/Y0/K10

C0/M0/Y0/K50

C10/M0/Y20/K0

C30/M0/Y0/K0

C20/M0/Y40/K20

Posebne aplikacije (pozitiv)

Posebne aplikacije znaka koriste se u pojednostavljenim i ekonomski isplativijim situacijama, odnosno kada znak nije moguće aplicirati u izvornom obliku.

Tipični primjeri takvih aplikacija su crno-bijeli oglasi i layouti, pečati, faksimili, interna komunikacija i sl.

Ujedno se ova aplikacija koristi za posebne produkcijske zahtjeve kao što su tampon tisak, sito tisak, *emboss*, *blindruck*, graviranje i sl.

Siva skala

**Zajedno
čuvamo
okoliš**

**Zajedno
čuvamo okoliš**

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Crno-bijelo

**Zajedno
čuvamo
okoliš**

**Zajedno
čuvamo okoliš**

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Posebne aplikacije [negativ]

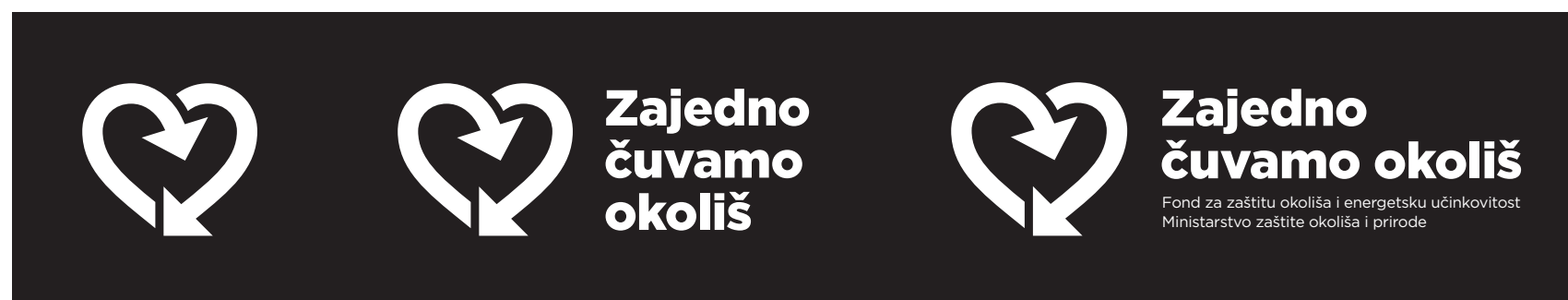
Posebne aplikacije znaka koriste se u pojednostavljenim i ekonomski isplativijim situacijama, odnosno kada znak nije moguće aplicirati u izvornom obliku.

Tipični primjeri takvih aplikacija su crno-bijeli oglasi i layouti, pečati, faksimili, interna komunikacija i sl.

Ujedno se ova aplikacija koristi za posebne produkcijske zahtjeve kao što su tampon tisak, sito tisak, *emboss*, *blindruck*, graviranje i sl.

Siva skala

Crno-bijelo

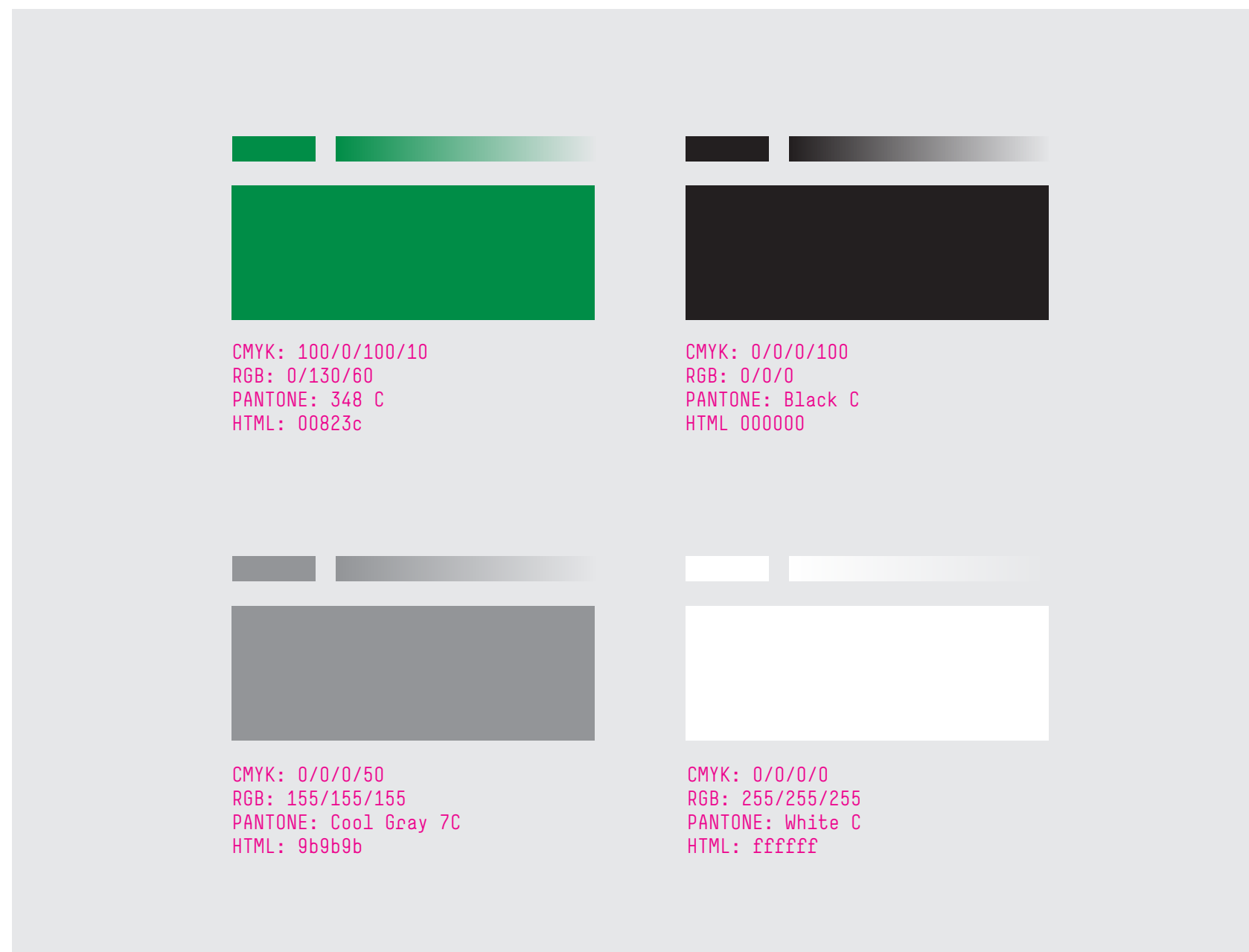
Boje

Boja je jedan od osnovnih elemenata vizualnog identiteta (uz znak, logotip i tipografiju).

Radi jačanja prepoznatljivosti vizualnog identiteta preporuča se upotreba identitetskih boja gdje god je moguće.

Primarna boja je zelena. Uz nju se koristi crna i siva boja. Ako postoji potreba za prikazom znaka, logotipa i slogana ili njegovih osnovnih elemenata u negativu, koristi se bijela boja.

Primarne boje apliciraju se u CMYK skali gdje god je to moguće. Ostale skale (RGB, PANTONE i HTML) koriste se u situacijama koje traže drugačija tehnička rješenja (ekranski prikaz, web, sitotisak, tampon tisak i sl.)

Tipografija

Jedan od osnovnih elemenata vizualnog identiteta je i tipografija. Uz znak, nosi ključnu ulogu vizualnog prepoznavanja.

GOTHAM je jedina preporučena tipografija. Rezovi BLACK i BOOK zadovoljavaju gotovo sve potrebe.

Drugačiju tipografiju dopušteno je koristiti isključivo ako nije moguće koristiti GOTHAM (slučajevi materijala na kojima se koriste druga pisma - ćirilica, grčko pismo, arapsko pismo i sl. ili kada je druga tipografija u službi ilustracije).

Gotham BLACK
- slogan
- naziv
projekta u
potpisu

AaBbCc01234

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890

Gotham BOOK
- potpis

AaBbCc01234

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890